

കേരള സർക്കാർ

نهج الطريق للتعلم ونتقدم

പഠനത്തിനായി

പാതയാറുകാം

മുന്നോട്...

Arabic

IX

العربية

SCERT KERALA

എസ് സി ഇ ആർ ടി കേരളം

ആമുഖം

2019 മുതൽ 2020 വരെ കോവിഡ് മഹാമാരി മൂലം സംജാതമായ സവിശേഷ സാഹചര്യത്താൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് നേരിട്ടുള്ള പഠനാനുഭവങ്ങൾ പൂർണ്ണതോതിൽ ലഭിക്കാതിരുന്നതിനാൽ അവർക്ക് ചില പഠനനഷ്ടം ഉണ്ടായതായി 2022 ലെ ഒന്നാം പാദവാർഷിക പരീക്ഷാ പേപ്പർ മൂല്യനിർണ്ണയം ചെയ്തതിലൂടെയും അധ്യാപകരുടെ അനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവെച്ചതിലൂടെയും ബോധ്യപ്പെട്ടു. മുൻ സ്റ്റാൻഡേർഡുകളിൽ ലഭ്യമാകേണ്ടിയിരുന്ന ചില ആശയങ്ങൾ കുട്ടിക്ക് വീണ്ടും സ്വായത്തമാക്കുന്നതിനും തുടർപഠനം ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനും സഹായകരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു ബുക്ലെറ്റ് തയ്യാറാക്കി നൽകുകയാണ്. ഇതിൽ കുട്ടിക്ക് ഉണ്ടായ പഠനനഷ്ടം പരിഹരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ വിശദീകരണങ്ങളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്വയം പഠനത്തിലൂടെയോ അധ്യാപകന്റെ സഹായത്തോടെയോ ഈ പ്രവർത്തന പുസ്തകം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി തുടർപഠനത്തിൽ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ മുന്നോൻ കഴിയട്ടെ എന്ന് ആശംസിക്കുന്നു.

ഡോ. ജയപ്രകാശ് ആർ.കെ

ഡയറക്ടർ എസ്. സി. ഇ. ആർ. ടി. കേരള

അദ്ധ്യാപകരോട്...

- ⇒ പാദവാർഷിക മൂല്യനിർണ്ണയത്തിന്റെ ഉത്തര പേപ്പറുകൾ വിശകലനം ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കുട്ടികളിൽ പഠനവിടവ് ഉണ്ടായതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. അവ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് സഹായകമായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഇത്.
- ⇒ കുട്ടികൾ നേടേണ്ട പഠനനേട്ടങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണത്തിന് സഹായകമായ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്ലാസ്റും പ്രക്രിയയിൽ നിർബന്ധമായും ഉൾച്ചേർക്കണം.
- ⇒ ക്ലാസ്റും പ്രവർത്തനങ്ങളെ പരിപോഷിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള പഠനപ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇവ പാഠഭാഗത്തു നിന്നും വേറിട്ടു നിൽക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളല്ല.
- ⇒ ഈ പഠനപ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ പ്രത്യേക സമയമോ പിരിയഡോ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.
- ⇒ ക്ലാസിലെ മുഴുവൻ കുട്ടികളെയും ലക്ഷ്യം വെച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ പഠനപ്രവർത്തനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.
- ⇒ പാഠഭാഗത്തോട് യോജിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ പഠന പാക്കേജിൽ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുത്ത് അനുയോജ്യമായ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

نُناقِشُ عَنِ الصُّورَةِ

1. مَا هَذَا الْمَشْهَدُ؟
2. مَنْ يَجْلِسُ فِي هَذِهِ الْمِنْصَبَةِ؟
3. مَنْ الَّذِي عَلَى رَأْسِهِ قَلْنَسُوتَةٌ؟
4. مَاذَا عَلَى الطَّائِلَةِ؟

القاضي الصغيرُ

اللّوْحَةُ الْأُولَى

يَرْتَفِعُ السَّتَّارُ فِي الْمَسْرَحِ غُرْفَةَ الْجُلُوسِ يَجْلِسُ الْجَارُ عَلَى كُرْسِيِّ ، يَدْخُلُ التَّاجِرُ إِلَى الْمَسْرَحِ وَفِي يَدِهِ جَرَّةٌ

- التَّاجِرُ : السَّلَامُ عَلَيْكُمْ
الْجَارُ : وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ أَهْلًا وَسَهْلًا .
التَّاجِرُ : أَهْلًا وَمَرْحَبًا بِكَ ، كَيْفَ أَنْتَ؟
الْجَارُ : زَيْن ، الْحَمْدُ لِلَّهِ كَيْفَ عِيَالُكَ؟
التَّاجِرُ : كُلُّ تَمَامٍ ، حَيَّاكَ اللَّهُ .
الْجَارُ : اللَّهُ يُحْيِيكَ .
التَّاجِرُ : أُرِيدُ السَّفَرَ يَا أَخِي .
الْجَارُ : السَّفَرُ ! إِلَى أَيْنَ ؟ إِلَى مَكَّةَ؟
التَّاجِرُ : نَعَمْ ، الْأَرَاضِي الْمُقَدَّسَةَ .
الْجَارُ : مَا شَاءَ اللَّهُ ، أَيَّ خِدْمَةٍ مِئِّي؟
التَّاجِرُ : اِحْتَفِظْ هَذِهِ الْجَرَّةَ عِنْدَكَ .
الْجَارُ : مَاذَا فِي الْجَرَّةِ .
التَّاجِرُ : الزُّبْتُونَ ، تَبْقَى عِنْدَكَ حَتَّى أَعُودَ .
الْجَارُ : طَبَعًا ، بِكُلِّ سُرُورٍ .
التَّاجِرُ : شُكْرًا ، أَنَا مَشْغُولٌ ، مَعَ السَّلَامَةِ
الْجَارُ : إِلَى اللَّقَاءِ

اللُّوْحَةُ الثَّانِيَّةُ

(يَرْتَفِعُ السَّتَّارُ ، فِي الْمَسْرَحِ غُرْفَةَ الْجُلُوسِ ، يَجْلِسُ الْجَارُ عَلَى الْأَرِيكَةِ يُشَاهِدُ التِّلْفَازَ ، فَتَدْخُلُ زَوْجَةُ
الْجَارِ

الْجَارُ : أَهْلًا يَا حَبِيبَتِي

الزَّوْجَةُ : أَهْلًا وَسَهْلًا

الْجَارُ : مَا بِكَ؟

الزَّوْجَةُ : عِنْدِي رَغْبَةٌ يَا حَبِيبِي

الْجَارُ : دَعْنِي أَسْمَعُ رَغْبَتَكَ؟

الزَّوْجَةُ : أَحِبُّ تَنَاوَلَ الزَّيْتُونِ.

الجار : فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ؟

الزَّوْجَةُ : نَعَمْ يَا حَبِيبِي جِبْ لِي الزَّيْتُونِ.

(يُفَكِّرُ الرَّجُلُ وَيَقُولُ فِي نَفْسِهِ : مِنْ أَيْنَ أَجِيئُ بِالزَّيْتُونِ؟

الزَّوْجَةُ : (تَنْظُرُ إِلَيْهِ) مَاذَا تُفَكِّرُ؟

الْجَارُ : مِنْ أَيْنَ أَجِيئُ بِالزَّيْتُونِ؟

الزَّوْجَةُ : لَا تَقْلِقْ ، أَمَا نَسِيتَ جَرَّةَ التَّاجِرِ؟ نَأْخُذُ مِنْهَا قَلِيلًا.

الجار : الْيَوْمَ أَيْضًا؟! قَدْ أَحَدْنَا كَثِيرًا ، مَاذَا تَقُولِينَ؟ نَأْخُذُ مِنَ الْوَدِيعَةِ وَنَأْكُلُ! حَرَامٌ

هَذَا.

الزَّوْجَةُ : لَا بَأْسَ نَرُدُّ الزَّيْتُونِ إِلَى الْجَرَّةِ فِيمَا بَعْدَ ، حَيْثُ لَا يَعْرِفُ التَّاجِرُ.

(يَجِدُ الْجَارُ مِنَ الْجَرَّةِ الثُّقُودَ الدَّهَبِيَّ ، وَيَنْظُرُ إِلَيْهَا مَتَعَجِبًا وَيَخْفِيهَا فِي جَيْبِهِ)

اللَّوْحَةُ الثَّالِثَةُ

(يَرْتَفِعُ السَّتَارُ فِي الْمَسْرَحِ غُرْفَةُ الْجُلُوسِ يَجْلِسُ الْجَارُ عَلَى الْكُرْسِيِّ قَارِئًا الْجَرِيدَةَ . يَدْخُلُ التَّاجِرُ الْمَسْرَحَ)

الْجَارُ : مَرْحَبًا ، أَهْلًا وَسَهْلًا (يُصَافِحُ) مَتَى وَصَلْتَ ؟

التَّاجِرُ : الْيَوْمَ صَبَاحًا

الْجَارُ : كَيْفَ كَانَتْ رِحْلَتُكَ ؟

التَّاجِرُ : مُرِيحًا جِدًّا

الْجَارُ : أَيَّوَهُ ، دَعْنِي أَسْمَعُ عَنْ سَفَرِكَ ؟

التَّاجِرُ : زُرْتُ الْمَكَّةَ الْمُكْرَمَةَ وَجَبَلَ النُّورِ ، وَمِيْنَاءَ جِدَّةَ وَهِيَ أَكْبَرُ الْمِيْنَاءِ فِي السَّعُودِيَّةِ . وَ

شَاهَدْتُ السَّهْلَ وَالْجَبَلَ وَالْحَقُولَ وَالْمَزَارِعَ وَالْحَدَائِقَ وَالْأَنْهَارَ وَالْبَحْرَ الْأَحْمَرَ

وَالْبَحَيْرَاتِ . مَنْظَرُ السَّهْلِ جَمِيْلٌ ، فِيهِ أَشْجَارٌ كَثِيْرَةٌ وَحُقُولٌ وَاسِعَةٌ وَأَنْهَارٌ طَوِيْلَةٌ ،

فِيهَا أَسْمَاكٌ كَثِيْرَةٌ وَأَثْنَاءَ هَذِهِ الرِّحْلَةِ شَاهَدْتُ أَطْوَلَ نَهْرٍ وَأَقْصَرَهِ وَأَكْبَرَ جَبَلٍ

وَأَصْغَرَهُ

الْجَارُ : حَقًّا شَاهَدْتُ مَنَاطِرَ مُمْتِعَةً

(يَغِيْبُ الْجَارُ مِنَ الْمَسْرَحِ .... وَيَجِيئُ بِالْجَرَّةِ)

الْجَارُ : هَاهُوَ ذَا جَرَّتُكَ ، تَفَضَّلْ

التَّاجِرُ : جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا

(يَخْرُجُ التَّاجِرُ مِنَ الْمَسْرَحِ)

اللُّوْحَةُ الرَّابِعَةُ

يَرْتَفِعُ السُّتَارُ، فِي الْمَسْرَحِ قَاعَةِ الْمَحْكَمَةِ. يَجْلِسُ الْقَاضِي عَلَى كُرْسِيِّ. جَاءَ شُرْطِيُّ بِالتَّاجِرِ وَالجَّارِ
ثُمَّ أَحْضَرَ الجَّرَةَ يَقُومُ الجَّارُ بِجِهَةِ وَالتَّاجِرُ بِجِهَةِ أُخْرَى)

القاضي : (مُتَوَجِّهًا إِلَى الجَّارِ) مَاذَا تَقُولُ أَنْتَ ؟

الجَّارُ : يَا سَيِّدِي أَنَا بَرِيءٌ ، يَوْمًا جَاءَ هَذَا التَّاجِرُ بِجَّرَةٍ وَأَوْدَعَهَا عِنْدِي وَقَالَ : إِنَّ

فِيهَا زَيْتُونًا. بَعْدَ شَهْوَرٍ طَلَبَ الجَّرَةَ فَرَدَدْتُهَا إِلَيْهِ وَيَقُولُ الْآنَ إِنَّهُ كَانَ فِي الجَّرَةِ
ذَهَبٌ. مَا دُنْبِي يَا سَيِّدِي

القاضي : أَصْحِيحٌ مَا يَقُولُ جَارُكَ ؟

التَّاجِرُ : فِعْلًا ، قُلْتُ لَهُ إِنَّ فِي الجَّرَةِ زَيْتُونًا ، حَقِيقَةً كَانَتْ كُلُّهَا نَقُودًا دَهَبِيًّا

القاضي : (مُنَوِّجًا إِلَى الشُّرْطَةِ) أَحْضِرْ بِنُجَّارِ الزَّيْتُونِ

(أَحْضَرَ الشُّرْطَةُ بِالتَّجَّارِ)

القاضي : فَتَشُّوا الزَّيْتُونَ ، قَدِيمٌ أَمْ جَدِيدٌ ؟

التَّجَّارُ : أَيُّهَا الْقَاضِي الْحَكِيمُ ، هَذَا زَيْتُونٌ جَدِيدٌ ، لَا يَزِيدُ عَنْ ثَلَاثَةِ أَشْهُرٍ

القاضي (لِلجَّارِ) : مَتَى أَوْدَعَ عِنْدَكَ ؟

الجَّارُ : قَبْلَ سِتَّةِ أَشْهُرٍ

القاضي : أَنْتَ كَذَّابٌ ، هَاتِ الذَّهَبَ فَوْرًا

(يَقُومُ الجَّارُ مُطْرِقَ الرَّأْسِ) خُذُوا مِنْهُ الذَّهَبَ ، وَاحْبِسُوهُ.

(يَقْدُمُ شُرْطِيُّ وَيَخْرُجُونَ بِالجَّارِ)

السُّتَارُ

الأنشطة

1. نَرَاغِعُ الْمَسْرَحِيَّةَ وَنُكَمِّلُ الْفَرَاعَ

أ

جَدِيدٌ (ضِدَّهُ) .....

كَبِيرٌ (ضِدَّهُ) .....

قَرِيبٌ (ضِدَّهُ) .....

ب

غُرْفَةٌ (مُتْرَادِفُهُ) .....

رِحْلَةٌ (مُتْرَادِفُهُ) .....

عَدِيدَةٌ (مُتْرَادِفُهُ) .....

ج

تَاجِرٌ (جَمْعُهُ) .....

حَقْلٌ (جَمْعُهُ) .....

نَهْرٌ (جَمْعُهُ) .....

د

جِبَالٌ (مُفْرَدُهُ) .....

أَشْجَارٌ (مُفْرَدُهُ) .....

بِلَادٌ (مُفْرَدُهُ) .....

٢. نَقْرًا الْمَسْرَحِيَّةَ وَنُمَيْزُ مِنْهَا الْأِسْمَ وَالْفِعْلَ وَالْحَرْفَ وَأَعِدَّ كَشْفًا لَهَا

الْحَرْفُ	الْفِعْلُ	الْإِسْمُ

٣. تَكْمَلُ الْمَذْكُورَةَ بِصِيغِ مُنَاسِبَةٍ

قَرَيْتِي جَمِيلَةٌ، فِيهَا سَهْلٌ، هُوَ أَجْمَلُ، وَفِيهَا نَهْرٌ، هُوَ ..... وَفِيهَا

جَبَلٌ ..... وَفِيهَا حَقْلٌ .....

٤. نُلَاحِظُ الْكَلِمَاتِ فِي الْخَانَةِ، وَنُكُونُ فِقْرَةً عَنْ مَدْرَسَتِكَ

مَيْدَانُ ، أَسْتَاذُ ، مَكْتَبَةٌ ، بُسْتَانُ ، أَوْلَادُ ، بَنَاتُ ، كُرَّةٌ ، صَفٌّ ، كُتُبٌ

يَقْرَأُ ، يَدْرَسُ ، يَلْعَبُ ، يَكْتُبُ ، يَذْهَبُ ، يَسْتَرِيحُ ، يَفْهَمُ ، يُكْرِمُ ، يَجْلِسُ

فِي ، مِنْ ، بِ ، إِلَى ، عَنْ ، عَلَى

٥. نَقْرَأُ الْمَسْرُحِيَّةَ، وَنُكَمِّلُ مِيَزَاتِ الشَّخْصِيَّاتِ

الجار : ١ . هُوَ كَاذِبٌ وَخَائِنٌ

٢ . لَا يَقْدِرُ عَلَى حِفْظِ الْأَمَانَةِ

التَّاجِرُ : ١ . هُوَ رَجُلٌ كَرِيمٌ

..... ٢ .

القَاضِي : ١ .

..... ٢ .

٧. مَثَلِ الدَّارِسُونَ هَذِهِ الْمَسْرُحِيَّةَ فِي الْمَهْرَجَانِ الْفَنِّيِّ . عَقَدَتِ حَفْلَةً لِتَكْرِيمِ الدَّارِسِينَ فِي الْمَدْرَسَةِ . اِقْرَأْ تَقْرِيرَ الْحَفْلَةِ ، وَاعِدْ بَرْنَامَجًا لَهُ .

കാലികോട്ട : عَقَدَتِ حَفْلَةً تُكْرِمُ الدَّارِسِينَ الَّذِينَ حَصَلُوا عَلَى الدَّرَجَةِ الْأُولَى فِي مُسَابَقَةِ الْمَسْرُحِيَّةِ . اِفْتَتَحَ عَضُو الْمَجْلِسِ التَّشْرِيْعِيِّ الْحَفْلَةَ ، وَرَأَسَ فِيهَا عَضُو الْمَجْلِسِ الْقُرَوِيِّ ، وَقَامَ مُدِيرُ الْبَلَدِيَّةِ بِتَوْزِيْعِ الْجَوَائِزِ ، وَأَلْقَى مُدْرِسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ كَلِمَةَ التَّنْهَانِي . رَحَّبَ نَاطِرُ الْمَدْرَسَةِ بِالْحَفْلِ ، وَخَطَّ عَرِيفُ الْمَدْرَسَةِ الشُّكْرَ .

البرنامح

- .....: التَّرحيبُ
- .....: الرئيسُ
- .....: الافتتاحُ
- .....: تَوْزِيْعُ الْجَوَائِزِ
- .....: كَلِمَةُ التَّنْهَانِي
- .....: كَلِمَةُ الشُّكْرِ

٨. نُنشِدُ السُّطُورَ وَنُجِيبُ الأَسْئَلَةَ التَّالِيَةَ

الرَّجُلُ الصَّالِحُ

إِنَّهُ رَجُلٌ كَرِيمٌ   لَا يَخُونُ الآخَرِينَ

يَصِدِّقُ القَوْلَ بِدَوْمٍ   يَبْسُمُ نَحْوَ الحَيَاةِ

يَحْفَظُ الرَّجُلُ الأَمَانَةَ   يَخْدُمُ النَّاسَ جَمِيعًا

يَا رِفَاقِي كُنْ كَرِيمًا   لَا تَكُنْ أَبَدًا كَسُولًا

(أ) مَنْ لَا يَخُونُ أَحَدًا؟

(ب) مَاذَا يَحْفَظُ الرَّجُلُ الصَّالِحُ؟

(ج) مَا نَصِيحَةُ الشَّاعِرِ؟

9. نُرَاجِعُ الْمَسْرَحِيَّةَ وَنُقَدِّمُ الْمُحَاوَرَاتِ كَلْعَبِ الدَّوْرِ

الزَّوْجَةِ : لَا تَقْلِقْ ، أَمَا نَسِيتَ جَرَّةَ التَّاجِرِ ؟ نَأْخُذُ مِنْهَا قَلِيلًا .

الجار : الْيَوْمَ أَيْضًا ؟ ! قَدْ أَخَذْنَا كَثِيرًا ، مَاذَا تَقُولِينَ ؟ نَأْخُذُ مِنَ الْوَدِيعَةِ وَنَأْكُلُ !

حَرَامٌ هَذَا .

القاضي : أَنْتَ كَذَّابٌ ، هَاتِ الذَّهَبَ فَوْرًا

١٠. رَتَّبَ الْأَحْدَاثَ حَتَّى تَصِيرَ حِكَايَةً . وَاکْتَشَفَ مِنْهَا حُرُوفَ الْجَرِّ وَاسْتَعْمَلَهَا فِي الْجُمْلِ

• إِدْعَى التَّاجِرُ كَانَ فِيهَا نُقُودٌ ذَهَبِيٌّ

• وَدَعَّ التَّاجِرُ الْجَرَّةَ وَقَالَ : إِنَّ فِيهَا زَيْتُونًا

• عَزَمَ التَّاجِرُ عَلَى رِحْلَةٍ طَوِيلَةٍ

• رَفَعَ التَّاجِرُ الْقَضِيَّةَ إِلَى الْحَاكِمِ

• رَدَّ الْجَارُ لِلتَّاجِرِ الْجَرَّةَ

• بَعْدَ الرَّحْلَةِ طَلَبَ التَّاجِرُ مِنَ الْجَارِ الْجَرَّةَ

• جَاءَ التَّاجِرُ إِلَى بَيْتِ جَارِهِ

• حَكَمَ الْقَاضِي بِالْعَدْلِ

• عَزَمَ التَّاجِرُ عَلَى رِحْلَةٍ طَوِيلَةٍ

• .....

• .....

• .....

• .....

• .....

• .....

• .....

١١. نُنشِدُ السُّطُورَ التَّالِيَةَ وَنَكْتَشِفُ سَطْرًا مُنَاسِبًا لِمَوْضُوعِ الْمَسْرَحِيَّةِ

حَتَّى وَلَوْ سِرًّا فَكُنْ لِلسِّرِّ حَافِظَهُ الْأَمِينِ

مَنْ خَانَ أَيَّ أَمَانَةٍ حَصَدَ الْهَلَاكَ مَعَ الْخِرَابِ

النَّاسُ تَعَجَّبَ بِالَّذِي قَدْ صَانَهَا فِي كُلِّ حِينٍ